

Tractats internacionals. Lleis.

Sentències del Tribunal Constitucional

Lleis qualificades

Llei qualificada de finançament electoral

Atès que el Consell General en la seva sessió del dia 15 de desembre del 2000 ha aprovat la següent:

Llei qualificada de finançament electoral

Exposició de motius

Diverses democràcies occidentals s'han enfrontat en els últims anys amb la qüestió del finançament dels partits polítics i de les campanyes electorals. El treball legislatiu i l'opinió pública han buscat les fórmules més adequades per a introduir transparència, equilibri i igualtat en la vida política.

El Principat d'Andorra, amb l'aprovació de la seva Constitució, ha instaurat un Estat democràtic de Dret, ha desplegat progressivament les seves pròpies institucions públiques i ha consolidat les formacions polítiques que donen vida a la representació popular. Ha arribat l'hora de regular el finançament electoral, ja que són les eleccions el principal mecanisme d'una democràcia representativa. La present Llei construeix diversos canals preventius per a orientar la campanya electoral per la via de la igualtat i de la transparència.

Des del punt de vista de la tècnica legislativa, la present norma és una Llei qualificada aprovada d'acord amb el quòrum exigint pel segon incís de l'article 57.3 de la Constitució del Principat d'Andorra. La seva regulació afecta les eleccions generals i les eleccions comunals.

Els instruments establerts per la Llei per a regular el finançament de la campanya electoral són diversos. En primer lloc, l'exigència d'un administrador electoral per a cada candidatura i d'un compte bancari específic per a les despeses electorals. En segon lloc, la previsió d'una subvenció estatal a les candidatures i en tercer lloc, la imposició d'un topall

per a les aportacions dels particulars a les despeses electorals.

Per últim cal afegir que la institució encarregada de vetllar pel compliment d'aquestes normes és el Tribunal de Comptes, l'informe del qual serà tramès al Consell General per a la seva aprovació i posterior tramitació al Govern. En la fase prèvia a l'elaboració de l'informe mencionat, la Junta Electoral controla el finançament del procés electoral i remet les dades pertinents al Tribunal de Comptes.

Títol I. L'administrador i els comptes electorals

Article 1

1. Tota candidatura ha de tenir un administrador electoral responsable dels seus ingressos i despeses i de la seva comptabilitat. El seu nom serà comunicat a la Junta Electoral.

2. Pot ser designat administrador electoral qualsevol persona major d'edat, de nacionalitat andorrana i en ple ús dels seus drets civils i polítics.

3. Els candidats no poden ser administradors electorals.

Article 2

Els administradors electorals han de comunicar a la Junta Electoral els comptes específics oberts per a la recaptació de fons a qualsevol entitat bancària amb seu a Andorra. Aquesta comunicació es farà en les vint-i-quatre hores següents a l'obertura dels comptes.

Article 3

1. Tots els fons destinats a sufragar les despeses electorals, qualsevol que sigui la seva procedència, han d'ingressar-se als comptes electorals. Els administradors electorals i les persones per ells autoritzades per a disposar dels fons dels comptes són responsables de les quantitats ingressades i de la seva aplicació als fins assenyalats.

2. Un cop acabada la campanya electoral, sols es podrà disposar dels saldos d'aquests comptes per a pagar, en els cinquanta dies següents al de la votació, despeses electorals prèviament contraes.

Article 4

1. Les persones que aportin fons als comptes referits als articles anteriors faran constar a l'acte de la imposició el seu nom, domicili i el número del seu passaport, que serà exhibit a l'empleat de l'entitat depositària.

2. Quan s'aportin quantitats per compte i en representació d'altra persona física o jurídica, es farà constar el nom d'aquesta. Quan es tracti de partits polítics es farà constar la procedència dels fons que es dipositen.

Títol II. La subvenció estatal i les aportacions privades

Article 5

L'Estat subvenciona les despeses ocasionades a les candidatures que concorrin a les eleccions generals i comunals, d'acord amb les regles establertes al present títol. La subvenció no serà superior, en cap cas, a la xifra de despeses electorals declarades justificades pel Tribunal de Comptes en exercici de la seva funció fiscalitzadora.

Article 6

1. L'Estat subvenciona les despeses que originin les activitats electorals a les eleccions generals d'acord amb les següents regles:

a) Tres-cents euros per cada escó del Consell General obtingut.

b) Deu euros per cada vot aconseguit per cada candidatura, ja sigui en circumscripció nacional o parroquial.

2. L'Estat subvenciona les despeses originades a les eleccions comunals d'acord amb els següents criteris:

a) Seixanta euros per cada lloc de conseller obtingut.

b) Deu euros per cada vot aconseguit per cada candidatura.

3. Les quantitats mencionades en els apartats 1 i 2 anteriors es modificaran anualment per la Llei del pressupost.

4. Els crèdits del pressupost del Govern, corresponents a les subvencions que s'hagin d'atorgar a les candidatures

que concorrin a les eleccions generals o comunals, tenen el caràcter d'ampliables, fins a una suma igual a l'import de les obligacions que calgui comprometre.

Article 7

1. L'Estat concedeix bestretes de les subvencions mencionades a l'article anterior a les candidatures dels partits i coalicions que haguessin obtingut representants a les darreres eleccions generals o comunals. La quantitat avançada no pot excedir del 30% de la subvenció percebuda per les candidatures a les darreres eleccions generals o comunals.

2. Els administradors poden sol·licitar les bestretes al Ministeri de la Presidència entre els dies quinze i vintè posteriors a la convocatòria. Deu dies després de la sol·licitud, l'Estat posa a disposició dels administradors les indicades bestretes. Aquestes quantitats es retornaran, després de les eleccions, en la quantia que superin l'import de la subvenció que finalment correspongui a cada candidatura.

Article 8

Queda prohibida l'aportació als comptes electorals de fons provinents de qualsevol Administració pública, entitat parapública o de dret públic o societat pública, així com de les persones físiques o jurídiques, que mitjançant contracte vigent, prestin serveis o realitzin subministraments o obres per a alguna de les administracions públiques. Queda també prohibida l'aportació als esmentats comptes de fons provinents d'entitats o persones estrangeres.

Article 9

Cap persona, física o jurídica, no pot aportar més de 6.000 euros als comptes oberts per un mateix partit o coalició per fer front a les despeses electorals que realitzin les candidatures.

Títol III. Les despeses electorals

Article 10

Es consideren despeses electorals les que realitzin les candidatures des del dia de la convocatòria fins al de la proclamació d'electes pels següents conceptes:

a) Propaganda i publicitat directament o indirectament dirigida a promoure el vot a les candidatures, qualsevol que sigui la forma i el mitjà que s'utilitzi.

b) Lloguer de locals per a la celebració d'actes de campanya electoral.

c) Remuneracions o gratificacions al personal no permanent que presti els seus serveis a les candidatures.

d) Mitjans de transport i despeses de desplaçament dels candidats, dels dirigents dels partits o coalicions i del personal al servei de la candidatura.

e) Telecomunicacions i correspondència.

f) Interessos dels crèdits rebuts per a la campanya electoral, produïts fins a la data de percepció de la subvenció pública corresponent.

g) Tots els que siguin necessaris per a l'organització i funcionament de les oficines i serveis precisos per a les eleccions.

Títol IV. El control de la Junta Electoral i la fiscalització del Tribunal de Comptes

Article 11

1. Des de la data de la convocatòria fins al cinquantè dia posterior a les eleccions, la Junta Electoral vetlla per l'acompliment de la normativa de finançament electoral. Amb aquesta finalitat, reclamarà quan ho cregui convenient de les entitats bancàries l'estat dels comptes electorals, dades d'identificació dels impositors i els extrems que estimi precisos per a l'acompliment de la funció fiscalitzadora. A més, requerirà dels administradors electorals les informacions comptables que consideri necessàries. Si de les seves investigacions resultessin indicis de conductes constitutives de delictes, ho comunicarà al Ministeri Fiscal en el termini d'un mes.

2. La Junta Electoral haurà d'informar al Tribunal de Comptes dels resultats de la seva activitat fiscalitzadora en el termini de dos mesos des de la celebració dels comicis electorals.

3. Entre els seixanta i els vuitanta dies posteriors a les eleccions, les candidatures que acomplissin els requisits exigits per a rebre subvencions estatals o que haguessin sol·licitat bestretes amb càrrec a les mateixes, presenten, davant del Tribunal de Comptes, una comptabilitat detallada i documentada dels seus respectius ingressos i despeses. En el mateix termini, les entitats financeres que haguessin concedit crèdits a les candidatures enviaran al Tribunal de Comptes notícia detallada dels mateixos. A més, també informaran al Tribunal de Comptes les empreses que haguessin facturat amb les candidatures per despeses electorals superiors al milió de pessetes.

4. El Tribunal de Comptes pot, en el termini dels trenta dies següents a la data assenyalada al número anterior, reclamar les aclaracions i documents que estimi pertinents.

Article 12

1. Dintre dels quatre mesos posteriors a les eleccions, el Tribunal de Comptes es pronuncia, en exercici de la seva funció fiscalitzadora, sobre la regularitat de les comptabilitats electorals. Si observés irregularitats en aquesta comptabilitat o violacions de les restriccions establertes en matèria d'ingressos i despeses electorals, pot proposar la no adjudicació o reducció de la subvenció estatal a la candidatura. Si advertís, a més indicis de conductes constitutives de delictes, ho comunicarà al Ministeri Fiscal en el termini d'un mes.

2. El Tribunal de Comptes, dins del termini expressat a l'apartat anterior, remetrà informe raonat de la seva fiscalització al Consell General, que un cop aprovat el trametrà al Govern als efectes oportuns.

3. El Govern, d'acord amb l'informe del Tribunal de Comptes i en el termini de dos mesos a comptar de la data de recepció de l'esmentat informe, ordenarà el pagament de les subvencions a les candidatures.

Disposició final

Aquesta Llei entrarà en vigor l'endemà de la seva publicació al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra.

Casa de la Vall, 15 de desembre del 2000

Francesc Areny Casal
Síndic General

Nosaltres els coprínceps la sancionem i promulguem i n'ordenem la publicació en el Butlletí Oficial del Principat d'Andorra.

Jacques Chirac
President de la
República Francesa
Copríncep d'Andorra

Joan Martí Alanís
Bisbe d'Urgell
Copríncep d'Andorra

Llei de modificació de la Llei qualificada del règim electoral i del referèndum

Atès que el Consell General en la seva sessió del dia 15 de desembre del 2000 ha aprovat la següent:

Llei de modificació de la Llei qualificada del règim electoral i del referèndum

Exposició de motius

La vigent Llei qualificada del règim electoral i del referèndum, de data 3 de setembre de 1993, atribueix al Govern el fet de vetllar pel bon funcionament del procés electoral en general i altres competències importants d'una campanya electoral, especialment la fixació de la durada dels espais electorals en mitjans de comunicació públics.

A banda de la insuficient regulació legal de moltes d'aquestes competències no es considera satisfactori que sigui el propi Executiu qui controli la transparència i l'objectivitat dels processos electorals, en els quals el partit o partits que li han donat suport poden concórrer amb les seves candidatures. La contradicció d'interessos que això representa pot col·locar el propi Govern en situacions compromeses que qüestionin el bon funcionament de les institucions.

Ha de ser, al contrari, un òrgan *ad hoc* independent el que, sota la forma de Junta Electoral, assumeixi aquestes funcions i competències essencials de control del procés electoral. La Junta Electoral actua en les eleccions generals, les comunals, i els referèndums, però la

seva composició i funcionament, en honor a la simplicitat i l'operativitat, són els mateixos en tots els processos.

L'actuació de la Junta Electoral es centra sobretot a resoldre de manera immediatament executiva els recursos o queixes que se li dirigeixin, però també a efectuar recomanacions, ja sia d'ofici o a petició de persona interessada, i a publicar disposicions de caràcter general quan ho cregui oportú i sempre en l'àmbit just de les seves competències. Es preveu igualment la possibilitat que imposi sancions, en concret les que configuren l'article 53 de l'actual Llei electoral i altres que s'incorporen en la present Llei, com les previstes en el nou article 33.5, destinades a considerar la interposició abusiva o amb finalitats exclusivament mediàtiques de recursos electorals.

També es modifica l'article 58 de la Llei en el sentit que a les candidatures de la circumscripció parroquial els candidats han d'anar acompanyats de tres suplents, enlloc de dos.

Es preveu que les decisions executives o les disposicions generals de la Junta Electoral es puguin recórrer davant la Sala administrativa del Tribunal Superior de Justícia.

Encara que les competències essencials de la Junta Electoral es refereixen a actuacions dels poders públics i mitjans de comunicació de titularitat també pública, la Llei estableix que els mitjans de comunicació privats quedin subjectes a la seva jurisdicció quant a la publicitat de caràcter electoral.

Article primer

Es modifica el contingut del capítol segon del títol I de la Llei qualificada del règim electoral i del referèndum, de 3 de setembre de 1993, suprimint a l'article 14 les paraules "d'ofici semestral" i afegint un apartat 4 a l'article 8, amb el redactat següent:

4. Els comuns han de publicar les llistes definitives del cens electoral als 3 dies naturals des de la convocatòria d'eleccions o referèndum.

Article segon

Es modifica el contingut de l'article 26 de la Llei qualificada del règim electoral i

del referèndum, de 3 de setembre de 1993, que queda redactat com segueix:

Article 26

1. Contra la denegació o proclamació d'alguna de les candidatures, els candidats i els representants legals de les mateixes poden presentar, en el termini de vint-i-quatre hores, recurs davant la Junta Electoral.

2. La Junta Electoral reclamarà immediatament els antecedents al comú que correspongui o al Govern, que els remetrà dins de les vint-i-quatre hores següents, prèvia citació dels representants de les altres candidatures, els quals disposaran d'unes altres vint-i-quatre hores per efectuar al·legacions davant la Junta.

3. Contra l'acord de la Junta Electoral, que haurà de dictar-se dins de les vint-i-quatre hores següents al termini de presentació de les al·legacions, hi cap recurs davant la Sala administrativa del Tribunal Superior de Justícia regulat en la present Llei.

Article tercer

Es modifica el contingut de l'apartat 1 de l'article 35 de la Llei qualificada del règim electoral i del referèndum, de 3 de setembre de 1993, que quedaria redactat de la manera següent:

Article 35

1. La votació per dipòsit judicial serà vàlida si s'ha lliurat amb el sobre i les paperetes oficials davant del Batlle entre el quart dia posterior a la proclamació de les candidatures i el dia anterior a la celebració de les votacions.

Article quart

Es modifica el contingut de l'apartat 1 de l'article 38 de la Llei qualificada del règim electoral i del referèndum, de 3 de setembre de 1993, que quedaria redactat de la manera següent:

Article 38

A cada col·legi electoral es constituïran les meses corresponents, formades com a mínim per dos membres del comú i pels interventors. Les meses seran presidides pels membres del comú per ordre protocol·lari. Les persones que figurin inscrites en les candidatures no poden formar part de les meses electo-